

285/RM/12.07.2019 R

NOTĂ JUSTIFICATIVĂ

privind oportunitatea aducerii unor modificări Programului Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014 - 2020

În conformitate cu prevederile *Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune*, Autoritatea de Management pentru POIM 2014 - 2020 propune următoarele măsuri prin care este vizată completarea și modificarea anumitor elemente ale programului operațional gestionat, după cum urmează:

A. Propuneri de modificare în sectorul de transport

A.1 Completarea tipurilor de beneficiari eligibili în cadrul Axei Prioritare (AP) 2 - *Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient*
Obiectivul Specific (OS) 2.5 *Creșterea gradului de siguranță și securitate pe toate modurile de transport și reducerea impactului transporturilor asupra mediului*

- Prevederile curente

Beneficiarii eligibili în cadrul OS 2.5 sunt *administratorii de infrastructură de transport pentru toate modurile (inclusiv parteneriate cu alte instituții publice), autoritățile publice locale care gestionează infrastructura din interiorul localităților/ infrastructură rutieră de tip drum național care face legături interurbane, Poliția rutieră și Poliția Transporturi, individual sau în parteneriat sau cu aplicantul pentru proiectele de siguranță și securitate.*

- Modificarea propusă

Prevederile privind eligibilitatea beneficiarilor în cadrul acestui obiectiv se vor completa prin menționarea distinctă a următoarelor autorități / instituții publice: Autoritatea Feroviară Română (AFER), Agenția Română de Salvare a Vieții Omenești pe Mare (ARSVOM), Autoritatea Navală Română (ANR), Centrul Român pentru Pregătirea și Perfecționarea Personalului din transporturi Navale (CERONAV).

- Justificare

În contextul numeroaselor accidente care au loc pe toate modurile de transport, în special pe cel rutier, prin OS 2.5 (alocare 75,42 mil. euro), programul sprijină proiecte care contribuie la îmbunătățirea siguranței traficului și securității transporturilor în conformitate cu strategiile naționale în domeniu. După cum reiese din prevederile curente sus-menționate, încă de la aprobarea programului, a fost avut în vedere faptul că obiectivul va sprijini

și acțiuni cu rol de creștere a siguranței pe toate modurile transport, altele decât cele formulate inițial ca și tipuri de acțiune (măsurile de siguranță rutieră, trecerile la nivel cu calea ferată, etc), urmând ca instituțiile publice responsabile de acestea să fie menționate distinct în program pe măsură ce portofoliul de proiecte de siguranță și securitate în transporturi se va dezvolta.

AFER este organismul național răspunzător de siguranța feroviară, în conformitate cu Legea nr. 55/2006, având un rol cheie în realizarea interoperabilității sistemului de transport feroviar convențional din România cu sistemul de transport feroviar convențional transeuropean. În acest sens, în cadrul reuniunilor de lucru pe tema stadiului operaționalizării ERTMS, a fost identificată necesitatea de creștere, în regim de urgență, atât a capacității administrative cât și a bazei tehnice aferente AFER, activități care se încadrează, în principiu, în aria de eligibilitate a OS 2.5.

ARSVOM, **ANR** și **CERONAV** sunt instituții aflate în subordinea Ministerului Transporturilor direct responsabile de asigurarea siguranței navigației, iar în cazul **ARSVOM**, și de efectuarea operațiunilor de căutare, asistență și salvare pe mare. În prezent, la nivelul acestor instituții, cu sprijinul Direcției Generale Organismul Intermediar pentru Transport din cadrul MT, se află în pregătire un portofoliu de proiecte non-majore cu obiectivul de asigurare a unei dotări tehnice moderne care să permită îndeplinirea la parametri optimi a responsabilităților legale de siguranță a navigației. Menționăm faptul că, pentru aceste investiții, se va avea în vedere complementaritatea cu investițiile contractate sau în curs de pregătire în cadrul OS 5.2 *Creșterea nivelului de pregătire pentru o reacție rapidă și eficientă la dezastre a echipajelor de intervenție*.

Având în vedere cele de mai sus și ținând cont de actuala rată de absorbție aferentă OS 2.5 de aprox. 30%, la un nivel de contractare de 85,53%, precum și de faptul că proiectele aflate în pregătire de către **AFER**, **ARSVOM**, **ANR** și **CERONAV** sunt proiecte non-majore, constând în principal în achiziție de echipamente, care pot fi demarate într-un termen relativ scurt și se pot finaliza în perioada de eligibilitate, AM POIM și DG OIT consideră oportună această propunere de modificare de program.

A.2 Completarea tipurilor de beneficiari eligibili în cadrul Axei Prioritare (AP) 1 - *Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a metroului* Obiectivului Specific (OS) 1.2 *Creșterea mobilității pe rețeaua feroviară TEN-T centrală*

- Prevederile curente

Beneficiarii eligibili în cadrul OS 1.2 sunt *administratorul infrastructurii de transport feroviar, desemnat conform legislației în vigoare, cu atribuții în dezvoltarea proiectelor de investiții; parteneriate cu alți potențiali*

beneficiari; MT; alte structuri desemnate prin ghidul solicitantului

- Modificarea propusă

Prevederile privind eligibilitatea beneficiarilor în cadrul acestui obiectiv se vor completa prin menționarea distinctă a Autorității pentru Reformă Feroviară (ARF).

- Justificare

Eligibilitatea solicitantului ARF, instituția responsabilă de gestionarea procesului de reformă sectorială, a fost prevăzută încă de la aprobarea programului operațional. ARF a fost menționată distinct ca beneficiar eligibil în cadrul OS 2.7 *Creșterea sustenabilității și calității transportului feroviar* deoarece reforma feroviară, principala activitate a ARF, intră în aria de eligibilitate a acestui obiectiv. Având în vedere însă că responsabilitățile ARF includ și derularea unor proiecte de investiții, dintre care cel mai important este achiziția de material rulant prevăzută și în cadrul OS 1.2, AM propune menționarea distinctă a ARF și în cadrul acestui obiectiv. Precizăm faptul că modificarea propusă nu este una de fond, scopul fiind acela de a aduce un plus de claritate prevederilor prin corelarea intervențiilor prevăzute cu structura ce poate avea rol de beneficiar.

A.3 Completarea secțiunii privind tipul beneficiarului eligibil în cadrul Axei Prioritare (AP) 1 - *Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a metroului OS 1.4 Creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în București - Ilfov*

- Prevederile curente

Beneficiarul eligibil în cadrul OS 1.4 este *Societatea Comercială de Transport cu Metroul București "Metrorex - S.A.*

- Modificarea propusă

Prevederile privind eligibilitate beneficiarului se vor completa după cum urmează: *Societatea Comercială de Transport cu Metroul București "Metrorex - S.A., inclusiv în parteneriat cu Autorități Publice Locale aferente sectoarelor Municipiului București.*

- Justificare

Eligibilitatea parteneriatului dintre Metrorex și Autoritățile Publice Locale (APL), aferente sectoarelor Municipiului București, este propusă în contextul interesului manifestat de acestea din urmă pentru promovarea unor proiecte de realizare a unor dezvoltări punctuale ale rețelei de metrou, în conformitate cu Planul de Mobilitate Urbană Durabilă București-Ilfov, de exemplu prin construirea / amenajarea unor stații noi pe magistralele existente.

Menționăm faptul că Primăria Sectorului 4 a elaborat un studiu de fezabilitate

pentru un proiect de construire a unei noi stații de metrou pe Magistrala 2, situată între stația de metrou Berceni și Șoseaua de Centură și că a fost semnat și un protocol de intenție între Metrorex și primăria de sector în acest sens.

A.4 Modificarea codului unui indicator de rezultat aferent (AP) 2 - *Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient* Obiectivului Specific (OS) 2.4 *Creșterea volumului de mărfuri tranzitate prin terminale intermodale și porturi*

- Prevederile curente

Codul indicatorului de rezultat *Mărfuri transportate pe căi navigabile interioare* este 2S69

- Modificarea propusă

Noul cod al indicatorului va fi 2S121.

- Justificare

Modificarea este necesară pentru corectarea unei erori materiale.

B. Propunere de modificare în sectorul de mediu

B.1 Completarea tipurilor de beneficiari eligibili în cadrul Axei Prioritare (AP) 3 - *Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor* Obiectivului Specific (OS) 3.2 *Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației*

- Prevederile curente

În prezent, beneficiarii eligibili în cadrul OS 3.2 sunt *operatorii regionali de apă care erau constituiți la finalul anului 2012 și care activează în baza unui contract de încredințare directă acordat de către Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), membrii acestora fiind acționari exclusivi, prin respectarea regulii in-house stabilite de jurisprudența Curții de Justiție, și preluată în legislația națională. De asemenea, programul prevede faptul că, pentru proiectele noi, nu se vor crea noi ADI, ci acelea existente la sfârșitul anului 2012 și organizate în baza HG nr. 855/2008 se vor extinde prin includerea de noi membri, cu respectarea principiului contiguității spațiale.*

- Modificarea propusă

Introducerea unei prevederi prin care *operatorii regionali de apă care s-au constituit începând cu anul 2013 și până în prezent pot solicita finanțare*

pentru proiecte de asistență tehnică, în vederea pregătirii de investiții pentru perioada de programare 2021 - 2027, până la adoptarea Strategiei Naționale privind Consolidarea Sectorului de Apă și Apă Uzată cu îndeplinirea cumulată a următoarelor condiții:

- *Să activeze în baza unui contract de încredințare directă acordat de către ADI, membrii acestora fiind acționari exclusivi, prin respectarea regulii in-house stabilite de jurisprudența Curții de Justiție, și preluată în legislația națională și cu respectarea tuturor condițiilor legale aplicabile OR; de asemenea, proiectele pregătite vor respecta toate condițiile de finanțare impuse de Ghidul Solicitantului;*
 - *Populația deservită să fie cel puțin la nivelul operatorului regional constituit la finalul lui 2012 care deservește cel mai mic număr de locuitori (conform ultimelor date disponibile la nivelul Asociației Române a Apei, de ex. 58.029 locuitori în anul 2017);*
 - *Să nu se fi constituit, total sau parțial, prin preluarea unor unități administrativ - teritoriale de la operatori regionali de apă care erau constituiți la finalul anului 2012; condiția se va menține și pe durata de construire și operare a infrastructurii create, preluarea ulterioară de unități administrativ - teritoriale de la alți operatori regionali de apă atrăgând pierderea eligibilității proiectului de asistență tehnică aprobat.*
 - *În vederea asigurării complementarității investițiilor finanțate prin POIM, investițiile propuse prin proiectele de asistență tehnică vor avea o abordare strategică, în baza Master Planurilor județene și a studiilor de fezabilitate aflate în derulare/elaborare. Pentru investițiile propuse, se va obține un acord de principiu în privința complementarității acestora de la operatorul regional majoritar din județ.*
- **Justificare**

Condiționarea finanțării de constituirea operatorului regional până la finalul anului 2012 a fost motivată de nevoia strategică de a sprijini consolidarea regionalizării serviciului public de apă și apă uzată susținut până în prezent prin fonduri europene, în vederea asigurării pentru populație a unor servicii de calitate în condiții de eficiență tehnico - economică. Prevederea limitativă a fost stabilită în contextul în care nu exista o strategie la nivel național privind modul de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în vederea conformării cu Directivele relevante, singurele prevederi fiind stabilite prin Tratatul de Aderare, Legea nr. 241/2006 privind serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare, și programele de finanțare europeană (Phare, ISPA, POS Mediu, POIM) prin care finanțatorul a

impus anumite condiții menite să asigure sustenabilitatea investițiilor europene.

În documentele legislative și programatice menționate mai sus, nu sunt impuse limitări care să nu permită constituirea unor noi operatori regionali cu îndeplinirea condițiilor prevăzute de legislație pentru furnizarea/prestarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în sistem regional în condițiile prevăzute de Legea nr. 241/2006 și Legea nr. 51/2006.

În principiu, unele unități administrativ-teritoriale ar putea să aibă în vedere necesitatea de adaptare în vederea eficientizării furnizării serviciului public de apă și canalizare la o serie de constrângeri geografice (de exemplu, delimitări naturale datorate unui relief deluros / montan dificil), administrative (de exemplu, drepturi de proprietate asupra unor imobile) sau financiare (capacitatea redusă a operatorilor învecinați de a prelua noi localități fără a-și periclita sustenabilitatea financiară) și constituirea unei asociații de dezvoltare intercomunitară având ca obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă și de canalizare (art.3, lit. v din Legea nr. 241/2006) care să încredințeze unui operator regional furnizarea serviciului în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006 (Art. 22 și Art. 28).

Astfel, considerăm că prin propunerea de completare și flexibilizare a condițiilor de eligibilitate a solicitantului, programul poate răspunde unor evoluții firești ale sectorului fără afectarea dezideratelor politicii de regionalizare a cărei menținere și consolidare reprezintă baza strategică și pentru următoarea perioadă de programare. În acest scop, AM propune ca eligibilitatea solicitanților constituiți începând cu 2013 să fie condiționată suplimentar de existența unui nivel minim al populației deservite stabilit prin raportare la *ultimele date disponibile la nivelul Asociației Române a Apei*, dar și de cerința privind unitățile administrativ teritoriale din aria de delegare.

C. Propunere de modificare în sectorul de energie

C.1 Completarea tipurilor de acțiuni finanțabile în cadrul AP 6 *Promovarea energiei curate și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon*, OS 6.1 *Creșterea producției de energie din resurse regenerabile mai puțin exploatate (biomasă, biogaz, geotermal)*

- Prevederile curente

În prezent, în cadrul OS 6.1 (Tipuri de acțiuni specifice - producție de energie) este definit ca tip de acțiune *realizarea și modernizarea capacităților de producție a energiei termice pe baza de energie geotermală*

- Modificarea propusă

Completarea tipului de acțiune prin menționarea energiei electrice alături de energia termică, după cum urmează: *realizarea și modernizarea capacităților de producție a energiei termice și / sau electrice pe baza de energie geotermală*

- Justificare

La momentul elaborării POIM, nu a fost prevăzută finanțarea capacităților de producție a energiei electrice din energie geotermală întrucât la nivelul strategiei relevante (Planul National de Actiune în Domeniul Energiei din Surse Regenerabile PNAER 2014-2020) era evidențiat faptul că, în România, energia geotermală putea fi utilizată preponderent pentru producerea de energie termică.

Datorită unor evoluții tehnologice în domeniul utilizării regenerabilelor pentru producția de energie, AM POIM a primit o serie de solicitări din partea mai multor municipalități interesate de promovarea unor proiecte de investiții în producerea de energie electrică din resursa geotermală.

Deși este dificil de preconizat numărul de proiecte care urmează a fi depus, având în vedere faptul că acest tip de proiecte se bazează pe o tehnologie nouă pentru România, precum și având în vedere limitările impuse de legislația privind ajutorul de stat, AM POIM consideră că propunerea de modificare este necesară pentru ca programul să vină în întâmpinarea unor evoluții sectoriale relevante, dar și prin prisma următoarei perioade programare, considerând necesitatea susținerii în continuare a producției de energie electrice și termice din surse regenerabile.

D. Modificarea listei de proiecte majore

Modificările propuse a fi aduse listei de proiecte majore sunt următoarele:

- Completarea listei cu următoarele investiții: 1.1 Autostrada de Centură Nord București și 2.7 Modernizarea liniei feroviare Caransebeș - Timișoara - Arad
- Excluderea din listă a următoarelor proiecte, planificate inițial ca investiții distincte, dar care sunt parte integrantă din proiectul major Infrastructura integrată pentru zona orbitală a Municipiului București aprobat de către CE în aprilie 2019: 1.1 Orbital București: Modernizare A1 - DN7, A2 - DN2, 1.1 Orbital București: Modernizare Centură de Sud - 4 pasaje și 1.1 Orbital București: Noduri interconectoare
- Excluderea din listă a următoarelor proiecte planificate inițial ca investiții

distincte: 2.1 Pitești - Craiova: Variantele de ocolire Slatina - Balș (va fi inclus în proiectul major 2.1 Pitești - Craiova Drum de mare viteză) și 2.1 Sibiu - Brașov: Varianta de ocolire Făgăraș + Drum de legătură (va fi inclus în proiectul 2.1 Sibiu - Brașov Drum de mare viteză)

- Excluderea din listă a următoarelor proiecte planificate inițial ca investiții majore: 2.1 Autostrada Transilvania: Gilău - Nădășel și 8.2. Dezvoltarea capacității de transport a SNT în vederea asigurării fluxului de gaze naturale pe direcția România - Republica Moldova (componente din proiect/stații de comprimare gaze)
- Modificarea denumirii unor proiecte: 1.1 *Orbital București: Inel A0 București* se modifică în *Infrastructura integrată pentru zona orbitală a Municipiului București* și 2.1. *Podul peste Dunăre de la Brăila* se modifică în *Creșterea accesibilității în Regiunea Dobrogea: Podul rutier peste Dunăre de la Brăila*

De asemenea, vor fi actualizate, după caz, termenele pentru notificare / depunere, începerea implementării și data planificată a finalizării.

În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (Art. 96, alin. 10), propunerile de modificare de la punctele A, B și C vor face obiectul unei decizii a Comisiei Europene deoarece modificările vizează elemente care au fost aprobate prin Decizia nr. C(2015)4823EC de aprobare a programului operațional și care nu sunt responsabilitatea exclusivă a Statului Membru.

Considerând cele de mai sus, AM POIM solicită acordul Comitetului de Monitorizare în vederea parcurgerii următoarelor etape procedurale pentru modificările de program propuse prin prezenta notă:

1. Notificarea autorității de reglementare în domeniul mediului;
2. Elaborarea versiunii revizuite a POIM 2014 - 2020 în conformitate cu nota justificativă și, după caz, cu rezultatele analizei privind evaluarea strategică de mediu;
3. Transmiterea propunerilor de modificare spre adoptare de către Comisia Europeană.